

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 20/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till stiftelselag och vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 oktober 2014 regeringens proposition med förslag till stiftelselag och vissa lagar som har samband med den (RP 166/2014 rd) till lagutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har ekonomikutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (EkUU 42/2014 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jyrki Jauhiainen, justitieministeriet
- lagstiftningsråd Ilkka Harju, finansministeriet
- regeringsråd Immo Aakkula, undervisnings- och kulturministeriet
- konsultativ tjänsteman Lassi Kauttonen, social- och hälsovårdsministeriet
- konsultativ tjänsteman Marja Hanski, arbets- och näringsministeriet
- statsåklagare Jarmo Hirvonen, Riksåklagarämbetet
- biträdande direktör Marko Niemelä, Enheten för utredning av grå ekonomi
- chef för förenings- och stiftelseregistret Juha Viertola, patent- och registerstyrelsen
- ledande expert Kari Aaltonen, Skatteförvaltningen
- ledande effektivitetsrevisor Vesa Koivunen, Statens revisionsverk

- chefsjurist Pirkka-Petri Lebedeff, Finlands Kommunförbund
- chefsjurist Marja Hohti, Stiftelsen för Aaltohögskolan
- verkställande direktör Olavi Kaukonen, A-klinikstiftelsen
- styrelseledamot Marketta Kokkonen och Policy-utskottets ordförande Juha Salonen, Hallitusammattilaiset ry
- direktör Olli Holmström och jurist Sari Elomaa-Siren, Helsingin Diakonissalaitos
- verkställande direktör Matti Tarhio, Helsingforsnejdens studentbostadsstiftelse
- Partner, Legal Services Mikko Reinikainen, CGR-föreningen rf
- direktör Eija Sorvari, Miina Sillanpään Säätiö
- verkställande direktör Sari Lounasmeri, Pörsisäätiö
- bevakningschef Kristian Seemer, Penningautomatföreningen
- styrelseordförande Leif Sevón, Sigrid Jusélius Stiftelse
- advokat Manne Airaksinen, Finlands Advokatförbund
- ombudsman Kristiina Rintala, Suomen Kulttuurirahasto
- jurist Anneli Pahta, SOSTE Finlands social och hälsa rf
- verkställande direktör Liisa Suvikumpu, Delegationen för stiftelser och fonder rf
- arbetsgruppens ordförande Timo Kaisanlahti
- professor Heikki Halila
- professor Jukka Mähönen

LaUB 20/2014 rd — RP 166/2014 rd

- professor Matti Virén
- forskare Eeva Ahdekivi
- advokat Oili Kela.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- centralkriminalpolisen
- Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet

- Garanti-Stiftelsen
- Koneen Säätiö
- Paulon Säätiö
- Svenska litteratursällskapet i Finland rf

Helsingfors universitet, Aalto-universitetet och Tampereen teknillinen yliopisto har lämnat ett gemensamt utlåtande.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en ny stiftelse-lag, genom vilken lagen om stiftelser från år 1930 upphävs.

Stiftelserna spelar en framträdande roll för medborgarnas välbefinnande och välfärd samt för samhällsutvecklingen när det gäller att producera och stödja utbildning, forskning, social- och hälsovårdsservice samt konst och kultur. Stiftelsernas verksamhet inom dessa sektorer har ökat väsentligt i betydelse under de 20 senaste åren. Samhället och stiftelsernas verksamhetsmiljö har förändrats en hel del under den tid lagen om stiftelser har varit i kraft.

För att det civila samhället ska stärkas skapar den nya stiftelse-lagen klarhet i ställningen för stiftelser med fortlöpande finansiering och verksamhetsstiftelser, samtidigt som den framhäver stiftelsernas allmänt nyttiga ändamål, ökar öppenheten och effektiviserar förhindrandet av att stiftelsernas närståendekretsar ges ogrundade fördelar. Vid beredningen av propositionen har särskild uppmärksamhet ägnats åt den administrativa börda som stiftelserna åläggs och åt att stiftelse-tillsynen är effektiv. Kostnaderna för stiftelse-tillsynen har också beaktats särskilt.

Genom den nya lagen ökas insynen i stiftelse-verksamheten, vilket förbättrar kännedomen om stiftelseinstitutionen och främjar iakttagandet av spelreglerna. För att stiftelseförvaltningen ska underlättas och tillgången till förvaltningstjänster som stiftelserna anlitar ska förbättras förenhetligas innehållet och skrivningarna i lagen så långt möjligt med den senaste utvecklingen på associationslagstiftningens område.

Ändringarna gör det lättare att använda stiftelse-formen utan att den ställning som stiftelse-sens intressentgrupper har försvagas. Vidare föreslås i lagen bli föreskrivet om förfaranden som nu inte regleras alls och som därför är förknippade med ovisshet. Även i övrigt föreslås innehållsliga ändringar som minskar den ovisshet som hänför sig till verksamheten och ökar de faktiska verksamhetsmöjligheterna. Dessutom föreslås i någon mån att regleringen ska bli mer dispositiv, så att det blir möjligt för den som bildar en stiftelse att i stiftelsens stadgar dels fastställa att sådana övervakningsmetoder och rättsmedel som kompletterar stiftelse-lagen ska användas, dels till vissa delar avvika från begränsningar som det föreskrivs om i lagen och som gäller t.ex. förutsättningarna för ändring av stiftelsens ändamål och förutsättningarna för fusion respektive upplösning av stiftelser.

Särskild uppmärksamhet har ägnats åt ställningen för stiftelsens intressentgrupper. Sätten att öka stiftelsernas verksamhetsmöjligheter har valts så att de inte ska ha någon väsentlig inverkan på ställningen för stiftelsens intressentgrupper, exempelvis borgenärer och förmånstagare. Vidare föreslås särskilda bestämmelser för att trygga dessa gruppers ställning. Stiftelseverksamheten avses bli mer öppen för insyn genom förslaget att verksamhetsberättelsen och bokslutet ska innehålla tillräckliga uppgifter om fullgörandet av stiftelsens ändamål och närståendetransaktionerna. Ökad insyn underlättar både myndigheternas och intressentgruppernas tillsyn över stiftelserna.

Myndighetstillsynen över stiftelserna ska också i fortsättningen skötas av Patent- och registerstyrelsen. Tillsynen effektiviseras i första hand så att de hinder för informationsutbyte mellan myndigheter som följer av lagstiftningen avlägsnas, liksom också hindren för en effektivare organisering av stiftelseregisterföringen och stiftelsestillsynen. Myndighetstillsynen effektiviseras också genom att insynen i stiftelsernas verksamhet och ekonomi ökas och spelreglerna för stiftelsernas förvaltning och verksamhet tydliggörs.

Propositionen syftar till att lagen ska medföra så goda förutsättningar som möjligt för renhårig stiftelseverksamhet. Med tanke på möjliga

oegentligheter innebär dock förslaget en faktisk effektivisering av rättsskyddssystemet.

Propositionen innehåller dessutom förslag till lagar om ändring av ärvdabalken, lagen om företagsanering, revisionslagen, företagsinteckningslagen, sparbankslagen, lagen om tillsynsavgift för stiftelser, lagen om bostadsrättsbostäder, lagen om Patent- och registerstyrelsen, yrkeshögskolelagen, universitetslagen, lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen, lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter och lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Allmänt

I propositionen föreslår regeringen en ny stiftelselag, genom vilken lagen om stiftelser (109/1930), som trädde i kraft 1931, upphävs. Med hänsyn till de förändringar som skett inom stiftelseväsendet och det omgivande samhället behövs en modernisering av lagstiftningen. Stiftelsernas betydelse som finansiärer av bland annat utbildning, forskning, kultur och social- och hälsovårdstjänster har ökat avsevärt. Propositionen tar bland annat större hänsyn till verksamhetsstiftelser med fortlöpande finansiering. Den strävar också efter att undanröja onödiga begränsningar som försvårar användningen av stiftelseformen och efter att minska den administrativa bördan. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

Stiftelsens ändamål och ändring av ändamålet

Lagutskottet ser det som nödvändigt att den nya lagen på samma sätt som den gällande lagen har bestämmelser om att stiftelsen ska ha ett nyttigt ändamål och ändamålet får inte vara att bedriva

affärsverksamhet (1 kap. 2 § 1 mom. i lagförslag 1). Det är viktigt att den nya stiftelselagen inte ger upphov till osäkerhet om beskattningen av stiftelser eller om deras medelsanskaffning eller offentliga bild.

Regeringen föreslår att det ska ges större utrymme för ändring av en stiftelses ändamål, bland annat genom att stiftaren ska kunna ändra ändamålet efter det att stiftelsen bildats (6 kap. 2 § 4 mom. i lagförslag 1). Utskottet påpekar att inställningen till ändring av en stiftelses ändamål efter att den bildats traditionellt varit försiktig. Förslaget är av principiell betydelse eftersom det häver den grundläggande tanken att en stiftelses ändamål ska vara bestående. Den föreslagna bestämmelsen är också tämligen öppen, eftersom den tillåter att stiftelsens ändamål ändras utan något krav på att förhållandena har ändrats. Å andra sidan stöder utskottet regeringens mål att öka stiftarens inflytande. Efter en samlad bedömning av underlaget i ärendet har utskottet beslutat ställa sig bakom propositionen. Utskottet noterar att lagförslaget tar tillbörlig hänsyn till stiftelsernas intressentgrupper och till utomstående i och med att förutsättningarna för ändring av en stiftelses ändamål måste slås fast i stadgarna redan när stiftelsen bildas. Vidare har

utskottet fäst vikt vid att bestämmelserna strammats åt under statsrådsberedningen så att en stiftelse kan fusioneras endast med en annan stiftelse som i väsentligt avseende har samma ändamål och samma förutsättningar för ändring av ändamålet (11 kap. 1 § 1 mom. i lagförslag 1). Det förhindrar bland annat att en gammal stiftelse fusioneras med en ny stiftelse i vars stadgar stiftaren i linje med propositionen bestämt om ändring av ändamålet, och den övertagande stiftelsens ändamål ändras efter fusionen med stöd av stadgebestämmelsen. Den striktare bestämmelsen är nödvändig för att förhindra att stiftelselagen utnyttjas för betänkliga ändamål.

Förbud att bereda närstående ekonomisk fördel samt definitionen av närståendekrets

För att skapa ökad klarhet föreslår regeringen att en stiftelses ändamål inte ens till en del får vara att bereda någon i närståendekretsen ekonomisk fördel (1 kap. 2 § 1 mom. i lagförslag 1). Definitionen av begreppet närståendekrets och tillämpningsområdet för bestämmelserna om närståendekretsen ska dessutom utvidgas så att de bättre än den gällande lagen täcker personer, sammanslutningar och stiftelser som är aktiva inom stiftelsen eller utövar bestämmande inflytande i den och deras närstående som kan påverka företaget av närståendetransaktioner (1 kap. 8 § i lagförslag 1). Förbudet mot att bereda någon närstående ekonomisk fördel beaktas också i jävsbestämmelserna (3 kap. 4 § i lagförslag 1). Genom vissa specialbestämmelser beaktas å andra sidan de särskilda behov som kan finnas i stödstiftelser och släktstiftelser (1 kap. 9 § i lagförslag 1).

Under utskottets behandling av propositionen har uppmärksamhet fästs vid att den föreslagna definitionen av närståendekrets är tämligen omfattande och avviker från den övriga lagstiftningen om sammanslutningar. En alltför vid definition av närståendekretsen bedöms göra det svårare för stiftelsens ledning att se till och övervaka att förbudet mot att bereda närstående ekonomisk fördel följs.

Lagutskottet ser det som mycket viktigt att den nya stiftelselagen har ett uttryckligt förbud

mot att bereda närstående ekonomisk fördel. Utskottet understryker att en stiftelse inte får vara ett sätt att främja de närståendes ekonomiska intressen. Det bör också noteras att stiftelser inte har ägare som motsvarar delägarna eller medlemmarna i aktiebolag och andelslag. Att lagen har ett absolut förbud mot att bereda närstående ekonomisk fördel förutsätter i sin tur att definitionen av närståendekretsen är tillräckligt omfattande och detaljerad. Det finns inget skäl att utgå från lagstiftningen om aktiebolag och andelslag, där de närstående definieras mer allmänt utifrån bokföringslagstiftningen och de internationella finansiella rapporteringsstandarderna. I fråga om aktiebolag och andelslag gäller bestämmelserna om närståendekretsen kontinuerligt bara krav på bokslutet och verksamhetsberättelsen. En annan sak som talar för ett förbud mot att bereda närstående ekonomisk fördel och för en strikt definition av närståendekretsen är att stiftelserna i enlighet med ändamålet använder eller utan krav på motprestationer överlåter medel till en på förhand obestämd målgrupp. Också i detta avseende skiljer sig stiftelsen från aktiebolag och andelslag, vilka i regel får dela ut medel vederlagsfritt endast till sina delägare eller medlemmar efter att dessa beslutat om det. Utdelningen måste också noga följa bestämmelserna i lagen och i bolagsordningen eller stadgarna. Det är också med tanke på rättsskyddet viktigt att närståendekretsen definieras klart. Även ekonomiutskottet anser de föreslagna bestämmelserna vara motiverade.

I detaljmotiven till 1 kap. 2, 4 och 8 § och 3 kap. 4 § i lagförslag 1 anges det detaljerat när och hur en styrelseledamot måste redogöra för att en närståenderelation kan vara aktuell. Av motiven framgår det att förbudet att ge ekonomisk fördel bara gäller sådana helt eller delvis vederlagsfria ekonomiska fördelar som inte är tillgängliga på samma villkor för andra som är föremål för stiftelsens verksamhetsformer. Stiftelsen förväntas till exempel inte ha kännedom om släkt- och ägandeförhållandena för dem som ingår i stiftelsens ledning. När en stödåtgärd är ovanlig från stiftelsens synpunkt kan stiftelsens ledning på grundval av sin allmänna lojalitets-

och omsorgsplikt (1 kap. 4 §) vara skyldig att särskilt utreda om stödmottagaren hör till stiftelsens närståendekrets, t.ex. via släktskaps- eller ägarförhållanden. Förslaget utgår dessutom från att den som får en vederlagsfri ekonomisk förmån själv ska beakta närståendeförhållandet vid äventyr att stödet senare kan återkrävas på den grunden att företrädarna för stiftelsen har överträtt sin befogenhet. Utskottet understryker att avsikten inte är att stiftelsens ledning på eget initiativ, detaljerat och fortgående måste utreda vilka som hör till närståendekretsen. Normalt är det tillräckligt att anvisningar ges och tillsynen över vederlagsfria fördelar ordnas i enlighet med den praxis som är allmän i motsvarande stiftelser.

För klarhetens skull konstaterar utskottet att förbudet mot att bereda närståendekretsen vederlagsfri ekonomisk fördel inte tillämpas på stöd till ett dotterbolag till stiftelsen. Ett stöd exempelvis till ett av stiftelsen helägt dotterbolag är i princip inte vederlagsfritt om stödet höjer värdet av innehavet i dotterbolaget.

Att ha ett närståenderegister kan särskilt i fråga om större stiftelser göra det lättare att följa närståendebestämmelserna och kontrollera att de följs. Eftersom det finns många olika slags stiftelser är det likväl inte ändamålsenligt med en schablonmässig skyldighet att ha ett register. Utskottet understryker vidare att stiftelsen i fråga om närståenderegister också måste följa annan lagstiftning som reglerar verksamheten.

Medelsförvaltning, placeringsverksamhet och affärsverksamhet

Enligt propositionen ska stiftelsens medelsförvaltning vara planmässig (1 kap. 5 § i lagförslag 1). Medelsförvaltningen omfattar förutom förvaltningen av medel som används för stiftelsens ordinarie ändamål också stiftelsens eventuella placeringsverksamhet och affärsverksamhet. En stiftelse kan i syfte att förvalta sin förmögenhet och finansiera sina verksamhetsformer bedriva placeringsverksamhet, om inte detta begränsas i stadgarna (1 kap. 6 § i lagförslag 1). När det gäller affärsverksamhet föreslår regeringen att en stiftelse med direkt stöd i lagen får finansiera

verksamhetsformerna genom att bedriva sådan affärsverksamhet som har ett omedelbart samband med stiftelsens verksamhetsformer samt annan i stadgarna nämnd affärsverksamhet (1 kap. 7 § i lagförslag 1).

De sakkunniga som utskottet hört har i allmänhet välkomnat de föreslagna bestämmelserna, som är mindre strikta än i gällande lag. Å andra sidan har sakkunniga framfört att regleringen bör stramas åt så att en stiftelse får bedriva placeringsverksamhet och affärsverksamhet som har ett omedelbart samband med stiftelsens verksamhetsformer endast om det uttryckligen nämns i stadgarna. Vidare har det föreslagits att en stiftelses placeringsverksamhet ska regleras på samma sätt som ett arbetspensionsförsäkringsbolags placeringsverksamhet. I kraven ingår då att stiftelsens medel ska placeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt och att styrelsen i stora stiftelser ska göra upp en placeringsplan.

Lagutskottet noterar att propositionen inte leder till ändringar i vare sig rättsläget eller praxis för stiftelsernas placeringsverksamhet. Enligt uppgift har de gällande bestämmelserna och praxis fungerat väl på denna punkt. Förslaget att placeringsverksamhet ska tillåtas endast om det uttryckligen nämns i stadgarna skulle leda till att en stor del av de stiftelser som i dag bedriver placeringsverksamhet måste ändra sina stadgar. Detta vore oändamålsenligt med tanke på att det inte påvisats något behov att ändra bestämmelserna om placeringsverksamhet. Enligt gällande lag får stiftelser däremot bedriva affärsverksamhet endast om det uttryckligen nämns i stiftelsens stadgar. Denna begränsning har dock enligt inkommen utredning visat sig problematisk i praktiken. Till exempel kan skattemyndigheternas syn på en viss näringsverksamhet förändras, vilket i vissa fall lett till att stiftelsens verksamhet strider mot dess egna stadgar. Utskottet förordar därför de lösningar som regeringen föreslår.

Det är inte heller motiverat att utgå från den reglering som gäller arbetspensionsförsäkringsbolagen och deras placeringsverksamhet. Till skillnad från arbetspensionsförsäkringsbolagen

är stiftelserna privaträttsliga sammanslutningar som ska verkställa de uppgifter stiftaren fastställt. Stiftelsernas medelsförvaltning och placeringsverksamhet är därför inte föremål för allmänt intresse på samma sätt som arbetspensionsförsäkringsbolagens. Stiftelsernas medelsförvaltning och placeringsverksamhet kräver därför helt andra bestämmelser än i arbetspensionsförsäkringsbolagen. I den gällande lagen om stiftelser ingår ett krav på att medlen "placeras tryggt och inkomstbringande", men bestämmelsen är vag och har lett till rättslig osäkerhet och till en oändamålsenlig och onödig begränsning av stiftelsernas placeringsverksamhet. På de anförda grunderna stöder lagutskottet att kravet stryks och ersätts med bestämmelser om att medelsförvaltningen ska vara planmässig och om ledningens allmänna omsorgsplikt och skyldighet att iaktta god stiftelsesed. Det finns heller ingen orsak att öka stiftelsernas administrativa börda genom att föreskriva om en obligatorisk placeringsplan eller förutsätta att affärs- och placeringsverksamheten ordnas genom separata bolag som ägs av stiftelsen.

De föreslagna bestämmelserna och regleringssättet är således motiverade och ändamålsenliga och utskottet har inget att invända mot dem. I likhet med ekonomiutskottet understryker lagutskottet dock att indelningen i medelsförvaltning och till denna hörande placeringsverksamhet och affärsverksamhet (1 kap. 5 § i lagförslag 1) inte förutsätter att dessa särskiljs i bokföringen. Den bokföringsmässiga särskiljningen av olika funktioner grundar sig på bokföringslagstiftningen och andra normer för stiftelsers ekonomiska rapportering samt på kompletterande praxis som motsvarar stiftelsernas egna behov.

Revision

Lagutskottet instämmer med ekonomiutskottet och förordar att bestämmelserna om rotation av revisorer utsträcks också till stiftelser (4 kap. 5 § i lagförslag 1), eftersom detta stärker revisorns oberoende. Denna ändring av tillämpningsområdet har inga större praktiska konsekvenser, eftersom merparten av stiftelserna enligt uppgift har

bytt revisor på det sätt som den föreslagna lagen kräver.

Koncernbokslut

För att främja öppenheten och insynen i fråga om stiftelsernas ekonomiska resultat och ekonomiska ställning och främja efterlevnaden av de begränsningar som gäller närståendekretsen i princip ska göra upp ett koncernbokslut (5 kap. 4 § i lagförslag 1). Utskottet ser positivt på förslaget.

Enligt propositionen ska bokföringsnämnden i undantagsfall på ansökan kunna bevilja dispens från kravet att upprätta koncernbokslut. Utifrån inkommen utredning och ekonomiutskottets utlåtande påpekar lagutskottet att bokföringsnämnden har i uppgift att främja god bokföringssed bland annat genom att ge anvisningar och utlåtanden om tillämpningen av bokföringslagen. Det är inte helt oproblemiskt att sammanjämka behandlingen av dispensansökningar med bokföringsnämndens nuvarande uppgifter. Det föreslagna dispensförfarandet skulle också belasta nämnden oskäligt mycket. Lagutskottet föreslår därför att 5 kap. 4 § 2 mom. i lagförslag 1 ändras så att den bokföringskyldige själv får bedöma om det är behövligt att göra upp ett koncernbokslut för att ge riktiga och tillräckliga uppgifter. Bedömningen ska då beakta stiftelselagens bestämmelser om stiftelsens ändamål och verksamhet och stiftelsen ska i bokslutet motivera varför den inte upprättar ett koncernbokslut. För att säkerställa ett enhetligt förfarande måste bokföringsnämnden utfärda anvisningar om koncernbokslut.

Rättsskyddet

För ökad klarhet i rättsläget föreslår regeringen att det i den nya stiftelselagen tas in bestämmelser om klander av beslut som fattats av stiftelsens organ (7 kap. i lagförslag 1). Sådana bestämmelser finns inte i den gällande lagen.

De föreslagna bestämmelserna ger också stiftaren rätt att i beslut som fattas av stiftelsens organ väcka klandertalan på den grund att beslutet strider mot lag eller stadgarna. För klarhetens skull konstaterar utskottet att stiftarens klander-

rätt närmast kompletterar tillsynen över att stiftelsen följer lag och stadgar, eftersom stiftaren också i fortsättningen kan informera behörig myndighet om sina misstankar om oegentligheter. Det är inte heller möjligt att klandra beslutens ändamålsenlighet, så det sker inga förändringar i de centrala principerna för stiftelserätten. Risken för att obefogad talan väcks minskar genom att stiftaren i enlighet med de allmänna bestämmelserna om rättegång kan tvingas stå för rättegångskostnaderna.

För att stiftelsens styrelse och styrelseledamöterna effektivt ska kunna utnyttja klanderrätten måste de ha tillgång till korrekt information. Detta säkerställs genom att ledamöterna utifrån styrelsens allmänna uppgifter och det ansvar uppgifterna medför (3 kap. 2 § och 8 kap. 1 § i lagförslag 1) har rätt att få alla upplysningar om stiftelsen. Förvaltningsrådets och dess ledamöters rätt till tillräckliga upplysningar grundar sig i sin tur på att förvaltningsrådet enligt lagen har i uppgift att övervaka styrelsen. I 3 kap. 20 § i förslaget föreskrivs det dessutom uttryckligen om förvaltningsrådets rätt att få upplysningar. Vid behov ska det i stiftelsens stadgar finnas bestämmelser om upplysningar som eventuellt kan komplettera stiftelsens offentliga bokslutshandlingar och som behövs för att den rätt att väcka talan som stiftaren eller andra som avses i stadgarna har ska kunna utnyttjas effektivt.

Stiftelsetillsyn och tillsynsavgifter

Registermyndigheten, dvs. Patent- och registerstyrelsen, ska övervaka att en stiftelses verksamhet bedrivs enligt stiftelselagen och bestämmelserna i stiftelsens stadgar. Bestämmelser om tillsynen över stiftelser finns i 14 kap. i den nya lagen, medan bestämmelser om den avgift stiftelser ska betala för tillsynen finns i den tämligen nya lagen om tillsynsavgift för stiftelser (1048/2013).

Vid behandlingen av propositionen om tillsynsavgift tillstyrkte utskottet propositionens lösning att koppla tillsynsavgiften till balansomslutningen, men betonade att man ännu i samband med översynen av lagen om stiftelser bör titta på om lösningen är effektiv (LaUB 15/2013

rd). I den nu aktuella totalreformen av stiftelselagen föreslås inga ändringar i lagen om tillsynsavgift, och i propositionen finns heller ingen bedömning av hur väl tillsynsavgiften fungerat. Med hänsyn till att lagen om tillsynsavgift varit i kraft en relativt kort tid instämmer utskottet i det som sägs i propositionsmotiven, dvs. att det är ändamålsenligt att ompröva finansieringen av stiftelsetillsynen när det finns erfarenheter av tillsynsavgiften (s. 45/1). Utöver utvärderingen av hur väl tillsynsavgiften fungerar är det skäl att följa avkastningen av avgiften och i vilken grad avkastningen styrs till stiftelsetillsynen. Ur stiftelsernas synvinkel är det dessutom viktigt att tillsynsavgiftens belopp på lång sikt är så jämnt som möjligt. Det är därför skäl att överväga hur detta kan säkerställas.

Uppföljning och utvärdering

Översynen är i flera avseenden såväl principiellt som praktiskt betydelsefull. Det är därför nödvändigt att följa och utvärdera genomförandet av reformen och hur den fungerar och att lagutskottet får en utredning i ärendet före utgången av 2018. Utskottet föreslår att ett uttalande godkänns om saken (*Utskottets förslag till uttalande*).

Detaljmotivering

1. Stiftelselagen

1 kap. De centrala principerna för stiftelsers verksamhet samt tillämpning av lagen.

8 §. Närståendekrets. Hänvisningen i 3 mom. har korrigerats så att den avser 2 mom. i stället för 3 mom. Dessutom har ordalydelsen i momentet preciserats.

2 kap.. Bildande av stiftelse.

1 §. Bildande av stiftelse genom stiftelseurkund. Enligt 4 mom. börjar mandattiden och uppgifterna för stiftelsens ledning och revisorer när stiftelseurkunden undertecknas. Utnämningen av stiftelsens första styrelse och första revisorer kan dock utgöra en annan förrättning än under-

tecknandet av stiftelseurkunden. Om stiftelseurkunden tagits in i eller bifogats ett testamente blir det till exempel aktuellt att bilda och registrera stiftelsen och inleda verksamheten först när stiftaren är död. Med tanke på sådana fall måste det göras möjligt att mandattiden och uppgifterna för stiftelsens ledning och revisorer börjar när de valts. Utskottet föreslår att momentet kompletteras med en bestämmelse om detta.

5 §. Stiftelsens namn. Utskottet föreslår att *1 mom.* utformas så att stiftelsen kan ha ett namn också på något annat språk än finska eller svenska, eftersom stiftelsers namn i stiftelseregistret i praktiken antecknats i översättning till olika språk. Stiftelsens namn ska då innehålla orden "registrerad stiftelse" på det aktuella språket eller förkortningen "sr".

Utskottet föreslår att *2 mom.* kompletteras så att en stiftelses namn tydligt ska skilja sig inte bara från namnen på stiftelser som tidigare införts i stiftelseregistret utan också från dessa stiftelsers bifirmor.

Enligt den sista meningen i *4 mom.* ska ett sekundärt kännetecken som grundar sig på stiftelselagen införas i stiftelseregistret. I detaljmotiven upprepas innehållet i bestämmelsen, men å andra sidan konstateras att ett sekundärt kännetecken dock inte kan registreras och att ensamrätt till det kan förvärvas endast genom inarbetning. Utifrån inkommen utredning ser utskottet det som motiverat att ett sekundärt kännetecken inte införas i föreningsregistret, eftersom samma lösning valts i firmalagen (128/1979). Därför föreslår utskottet att sista meningen i momentet stryks.

I *5 mom.* föreskrivs om firmalagens tillämplighet på en stiftelses bifirma och sekundära kännetecken. Utskottet föreslår att bestämmelserna i firmalagen till vissa delar ska utsträckas att gälla också stiftelsens namn.

13 §. Verksamhet före registreringen. Enligt *1 mom.* kan en stiftelse före registreringen inte förvärva rättigheter, åta sig skyldigheter eller uppträda som part i en domstol eller hos någon annan myndighet. Utskottet föreslår att momen-

tet kompletteras så att en av tingsrätten förordnad testamentsexekutor kan företräda en under bildning varande stiftelse som part i domstol eller hos andra myndigheter i ärenden som rör bildandet av stiftelsen. Bestämmelsen behövs i situationer där stiftelseviljan eller dess innehåll eller exekutorns rätt att bilda stiftelsen ifrågasätts.

3 kap. Stiftelsens förvaltning och företrädare.

10 §. Styrelseledamöternas behörighet. Enligt *1 mom.* får bland andra den som är föremål för skuldsaneringsförfarande inte vara styrelseledamot. Denna begränsning av behörigheten avviker från övrig associationslagstiftning. Utskottet anser att bestämmelsen är obehövlig och föreslår att den stryks.

17 §. Bestämmelser som ska tillämpas på verkställande direktören och dennes ställföreträdare. Enligt den sista meningen i *1 mom.* får verkställande direktören inte vara en myndighet. Utskottet föreslår att meningen stryks som obehövlig. Saken framgår redan av momentets första mening som tar upp *10 §* om styrelseledamöternas behörighet. På verkställande direktören tillämpas endast *10 § 1 mom.*, således inte *2 mom.* som gäller myndigheter som kan vara styrelseledamot.

22 §. Bestämmelser som tillämpas på förvaltningsrådet. För klarhetens skull föreslår utskottet att paragrafen får en hänvisning till *3 kap. 8 § 2 mom.*, där det föreskrivs om val av ersättare i styrelsen och att bestämmelserna om ledamöter också ska tillämpas på ersättare. Tillägget motsvarar gällande rättsläge.

23 §. Företrädande. Utskottet föreslår att paragrafen kompletteras med en bestämmelse om företrädande av stiftelsen när styrelseledamöterna, verkställande direktören och namntecknarna är bosatta utanför Finland. Utskottets förslag motsvarar bestämmelserna i gällande lag om stiftelser och lag angående rättighet att idka näring (*122/1919*) (*Nytt 3 mom.*).

4 kap. Revision.

2 §. Förrättande av revision samt revisionsberättelse. Enligt *2 mom.* ska revisionsberättelsen utöver vad som bestäms i revisionslagen innehålla ett uttalande om huruvida stiftelsens bokslut och verksamhetsberättelse ger riktiga och tillräckliga uppgifter om stiftelsens verksamhet. Momentet motsvarar gällande lag och är en specialbestämmelse i förhållande till de allmänna bestämmelserna i revisionslagstiftningen. Enligt inkommen utredning menar utskottet att specialbestämmelsen behövs. Revisionslagens allmänna krav gäller endast hur uppgifterna i verksamhetsberättelsen relaterar till det bokföringsmässiga resultat och den ekonomiska ställning som den bokföringskyldiges verksamhet uppvisar. I 5 kap. 2 § 2 mom. 1 punkten i den föreslagna stiftelselagen krävs dessutom att det i verksamhetsberättelsen uppges vad stiftelsen har gjort under räkenskapsperioden för att fullgöra stiftelsens ändamål (s. 133/II). Syftet är alltså att klargöra den föreslagna specialbestämmelsens relation till de allmänna bestämmelserna i revisionslagen. För att det på de nämnda grunderna ska vara möjligt att avgöra om stiftelsens verksamhet är förenlig med dess ändamål och verksamhet enligt stadgarna, är det viktigt att uttalandet innehåller en bedömning av huruvida stiftelsens bokslut och verksamhetsberättelse ger de uppgifter som är väsentliga för att bedöma saken. Utskottet föreslår att bestämmelsens ordalydelse ändras så att detta blir klart.

5 kap. Bokslut och verksamhetsberättelse.

4 §. Koncernbokslut. Enligt *2 mom.* ska moderstiftelsen i en koncern alltid upprätta ett koncernbokslut. På ansökan kan dock bokföringsnämnden, under vissa förutsättningar som nämns i momentet, bevilja dispens från kravet att upprätta ett koncernbokslut. Utskottet hänvisar till det den sade i den allmänna motiveringen och föreslår att momentet i fråga om dispens från kravet att upprätta ett koncernbokslut ändras. I stället för den dispens som föreslås i propositionen föreslår utskottet att ett dotterbolags bokslut under de förutsättningar som nämns i momentet

inte behöver sammanställas med koncernbokslutet. Ändringen innebär att stiftelsens styrelse och revisor själva måste avgöra — bland annat utifrån de exempel som ges i propositionsmotiven — om möjligheten till avvikelse kan tillämpas och om de krav som nämns i momentet uppfylls. Utskottets förslag ändrar inte den grundläggande principen att moderstiftelsen i en koncern alltid ska upprätta ett koncernbokslut. Utskottet understryker vikten av att bokföringsnämnden utfärdar allmänna anvisningar, så att bestämmelserna om koncernbokslut tillämpas på ett enhetligt sätt i fråga om alla stiftelser. I egenskap av tillsynsmyndighet ska dessutom Patent- och registerstyrelsen i samband med stiftelsernas årsrapporter kontrollera att bestämmelserna om koncernbokslut följs.

7 kap. Klander av beslut.

1 §. Klander av beslut. Uttrycket "procedurbestämmelserna ... i stadgarna" i *1 mom.* har preciserats för att klargöra att det är frågan om bestämmelserna i stiftelsens stadgar.

11 kap. Fusion.

8 §. Kallelse på borgenärerna. Utskottet föreslår att den i *2 mom.* angivna tidsfristen på en månad för att i samband med fusion av stiftelsen utfärda en kallelse på borgenärerna ändras till tre månader, så att bestämmelsen motsvarar vad som föreskrivs i annan associationslagstiftning. För klarhetens skull föreslås också att momentet kompletteras med att registermyndigheten ska publicera kallelsen i den officiella tidningen "på tjänstens vägnar".

12 kap. Upplösning av stiftelse.

14 §. Betalning av skulder, skifte av egendom och klander av skifte. Enligt *2 mom.* får tillgångar inte överlåtas till en närstående krets enligt 1 kap. 8 §, om stiftelsen upplöses. Avsikten med förbudet är att komplettera principen i 1 kap. 2 § 1 mom. om att en stiftelse inte får ha som ändamål att bereda någon i närstående kretsen ekonomisk fördel. Denna princip kan inte kringgås genom att de tillgångar som stiftelsen

samlat överlåts till någon i närståendekretsen vid upplösning av stiftelsen. Förbudet gäller samtliga närstående och alla slag av stiftelser. Förbudet är tvingande, och det kan inte bestämmas något annat om detta i stadgarna. Utifrån inkommen utredning menar utskottet att i de fall där det är frågan om en stiftelse som bildats av ett offentligt samfund, en förening eller en stiftelse är förbudet mot att överlåta tillgångar onödigt schablonmässigt. Det kan leda till att stiftelser bildas på formella grunder som inte motsvarar verkligheten och därmed motverkar reformens syften. För att undvika detta föreslår utskottet att förbudet mot att överlåta tillgångar kompletteras med ett undantag för stiftarna av de nyss nämnda stiftelserna. För att också i dessa fall säkerställa att stiftelsens ändamål tillgodoses föreslår utskottet att likvidatorerna ska göra upp ett förslag till disponering av de medel som ska överlåtas. Förslaget ska fastställas av registermyndigheten.

13 kap. Stiftelseregister.

5 §. Förutsättningar för registrering. I 3 mom. föreskrivs om förtur till ett namn, om två eller flera anmälningar samtidigt är anhängiga och stiftelserna har tagit samma namn. Enligt momentet har då den stiftelse förtur till namnet vars anmälan gjorts först. I momentet föreskrivs också om namnskydd, vilket grundar sig på vad som i 20 § i samma kapitel bestäms om förhandsgranskning. I propositionen föreslås det att under den tid ett beslut om förhandsgranskning gäller, får inte ett namn som ingår i de förhandsgranskade stadgarna registreras som namn för en annan stiftelse, om den stiftelsens anmälan har gjorts efter det att förhandsgranskningsbeslutet gavs. För att skyddet för ett förhandsgranskat namn under den tid förhandsgranskningsbeslutet gäller ska vara nästan lika omfattande som skyddet för ett registrerat namn enligt 2 kap. 5 § 2 mom., föreslår utskottet att momentet harmoniseras med den bestämmelsen.

21 §. Ändringssökande. Utskottet föreslår att formuleringen i paragrafens sista mening ändras så att den motsvarar formuleringen i föreningsla-

gen. Det gör det möjligt att tillämpa ett enhetligt förfarande i Patent- och registerstyrelsens föreningsregister och stiftelseregister.

14 kap. Tillsyn över stiftelser.

12 §. Upplösning av stiftelse. Enligt 5 mom. upphör förvaltningsrådets och styrelsens behörighet i stiftelsen genom ett beslut om att utse likvidatorer. Det är skäl att i momentet också nämna "verkställande direktören", eftersom en eventuell verkställande direktörs behörighet också ska upphöra i den situation som avses.

14 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. Paragrafens 2 mom. gäller registermyndighetens rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till förundersökningsmyndigheten, åklagaren och domstolen. Utskottet föreslår att rätten att lämna ut uppgifter till förundersökningsmyndigheten och åklagaren kopplas till dessa myndigheters utförande av sina uppdrag och att bestämmelsen kompletteras med ett krav på att de uppgifter som överlåts behövs för utförandet av mottagarens uppdrag.

2. Lagen om införande av stiftelselagen

1 §. Ikraftträdande av stiftelselagen. Enligt 1 mom. ska stiftelselagen träda i kraft den 1 juli 2015. Reformen kräver ändringar i Patent- och registerstyrelsens datasystem. Enligt uppgift från Patent- och registerstyrelsen bör det reserveras tillräckligt med tid för ändringarna av datasystemen, så det är motiverat att skjuta upp ikraftträdandet till den 1 december 2015. Utskottet föreslår därför att momentet ändras så att stiftelselagen träder i kraft den 1 december 2015.

4 §. Stiftelsens stadgar. I 1 mom. föreskrivs att stadgebestämmelser som strider mot en tvingande bestämmelse i den nya lagen ska åsidosättas och att ändringar av stadgarna ska göras så att de stämmer överens med den nya lagen. Enligt momentet ska stadgebestämmelser som strider mot den nya lagen ändras inom tre år från den nya lagens ikraftträdande. Samma tidsfrist gäller också gamla stiftelsers stadgebestämmelser om stif-

telsens namntecknare. Enligt inkommen utredning kan detta medföra en onödig administrativ börda för stiftelserna och överbelasta stiftelseregistret. Det kan anses ändamålsenligt och tillräckligt att stiftelserna ser över stadgebestämmelserna om namntecknare samtidigt som andra ändringar av stadgarna anmäls för registrering. Utskottet föreslår att momentet preciseras enligt detta.

4. Lagen om ändring av 2 § i lagen om företagsanering

2 §. *Tillämpningsområde.* Paragrafen har ändrats genom lag 1211/2014, som trädde i kraft den 1 januari 2015. Den i propositionen föreslagna 2 § måste därför ändras. Av samma orsak bör *ingressen* ses över.

11. Lagen om ändring av 43 § i yrkeshögskolelagen

43 §. *Förhållande till annan lagstiftning.* Yrkeshögskolelagen (351/2003) har upphävts genom en ny yrkeshögskolelag (932/2014), som trädde i kraft den 1 januari 2015. Med stöd av den nya yrkeshögskolelagen är alla yrkeshögskolor aktiebolag och det finns därför inte längre någon koppling till stiftelselagen. Lagförslag

11 i den föreliggande propositionen har alltså blivit onödigt och utskottet föreslår att det förkastas.

13. Lagen om ändring av 10 § i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen

10 §. *Utnyttjande av registrerade uppgifter.* Paragrafen har ändrats genom lag 583/2014, som trädde i kraft den 1 januari 2015. Lagförslagets 10 § ska därför samordnas med den gällande lagen (den svenska språkdräkten är redan samordnad). Också lagens *ingress* behöver ändras.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 3, 5—10, 12, 14 och 15 utan ändringar,

godkänner lagförslag 1, 2, 4 och 13 med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

förkastar lagförslag 11 och

godkänner ett uttalande (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets ändringsförslag

1.

Stiftelselag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

AVDELNING I

Allmänna principer och bildande

1 kap.

De centrala principerna för stiftelsers verksamhet samt tillämpning av lagen

1—7 §
(Som i RP)

8 §

Närståendeekrets

(1 och 2 mom. som i RP)

Med andra nära släktingar avses i denna lag en i 1 mom. 1—3 punkten och 2 mom. avsedd människas syskon och halvsyskon, *make eller sambo samt en i detta moment avsedd människas make eller sambo* samt barn, barns efterkommande, föräldrar och far- och morföräldrar .

(4 mom. som i RP)

9 §

(Som i RP)

2 kap.

Bildande av stiftelse

1 §

Bildande av stiftelse genom stiftelseurkund

(1— 3 mom. som i RP)

Mandattiden och uppgifterna för stiftelsens ledning och revisorer börjar när stiftelseurkunden undertecknas *eller när de väljs efter att stiftelseurkunden undertecknats.*

2—4 §

(Som i RP)

5 §

Stiftelsens namn

En registrerad stiftelses namn ska innehålla orden "registrerad stiftelse" eller motsvarande förkortning "sr". *Om stiftelsen utöver det finska eller svenska namnet har ett namn på ett annat språk, ska namnet innehålla orden "registrerad stiftelse" på detta språk eller förkortningen "sr".*

Namnet ska tydligt skilja sig från namnen på stiftelser *och bifirmor* som tidigare införts i stiftelseregistret och användningen av namnet får inte vara ägnat att framkalla förväxling med en annan allmänt känd skyddad firma eller ett annat allmänt känt skyddat varumärke.

(3 mom. som i RP)

En stiftelse kan för sin verksamhet förutom namnet också använda något annat kännetecken (*sekundärt kännetecken*). På sådana kännetecken tillämpas bestämmelserna om sekundärt kännetecken i firmalagen. (*Utesl.*)

(*Utesl.*) *På en stiftelses bifirma och sekundära kännetecken och på förväxlingsbarhet mellan dem samt på ensamrätt till en stiftelses namn, bifirma och sekundära kännetecken och på förbud mot användning av dem, hävande av registrering av dem och ansvar för intrång som gäller dem samt på säkerhetsåtgärder tillämpas bestämmelserna i firmalagen.*

6—12 §

(Som i RP)

13 §

Verksamhet före registreringen

Före registreringen kan stiftelsen inte förvärva rättigheter, åta sig skyldigheter eller uppträda som part i en domstol eller hos någon annan myndighet. *En av tingsrätten förordnad testamentsexekutor enligt 7 § kan dock företräda den under bildning varande stiftelsen i domstol eller hos andra myndigheter i ärenden som rör bildandet av stiftelsen.*

(2 och 3 mom. som i RP)

14 och 15 §

(Som i RP)

AVDELNING II

22 §

Förvaltning, bokslut, verksamhetsberättelse, revision och ändring av stadgarna*Bestämmelser som tillämpas på förvaltningsrådet*

3 kap.

Stiftelsens förvaltning och företrädare1—9 §
(Som i RP)

10 §

Styrelseledamöternas behörighet

Juridiska personer och minderåriga får inte vara styrelseledamöter och inte heller den för vilken det har förordnats en intressebevakare, den vars handlingsbehörighet har begränsats eller den som är försatt i konkurs (*utesl.*). I lagen om näringsförbud (1059/1985) föreskrivs om ett näringsförbuds inverkan på behörigheten.

(2 och 3 mom. som i RP)

11—16 §
(Som i RP)

17 §

Bestämmelser som ska tillämpas på verkställande direktören och dennes ställföreträdare

På verkställande direktören tillämpas dessutom vad som föreskrivs om styrelseledamöter i 2 § 2 mom. som gäller ogiltiga beslut, i 4 § som gäller jäv och i 10 § 1 mom. som gäller behörighet. (*Utesl.*)

(2—4 mom. som i RP)

18—21 §
(Som i RP)

På förvaltningsrådet och dess ledamöter tillämpas dessutom vad som i 2 § 2 mom. föreskrivs om ogiltiga beslut, i 3—6 § om beslutsfattande, jäv, sammanträden och protokoll, i 8 § 2 mom. om ersättare och i 9 § 3 mom. om arvoden samt vad som i 10 § föreskrivs om styrelseledamöternas behörighet, i 12 § om styrelseledamöters avgång, i 13 § om entledigande av styrelseledamöter och i 14 § om komplettering av styrelsen.

23 §

Företrädande

(1 och 2 mom. som i RP)

Om styrelsens samtliga ledamöter, verkställande direktören och namntecknarna är bosatta i något annat land än Finland, ska stiftelsen ha en företrädare som är bosatt i Finland och har rätt att på stiftelsens vägnar ta emot stämningar och andra delgivningar. På företrädarens behörighet tillämpas vad som i 3 kap. 10 § 1 mom. föreskrivs om styrelseledamöters behörighet. Företrädaren ska anmälas för anteckning i stiftelseregistret. Trots vad som bestäms någon annanstans i lag anses en stämning eller en annan delgivning ha kommit till stiftelsens kännedom då den har delgetts företrädaren. (Nytt 3 mom.)

24 och 25 §
(Som i RP)

4 kap.

Revision1 §
(Som i RP)

2 §

Förrättande av revision samt revisionsberättelse

(1 mom. som i RP)

Utöver vad som bestäms i revisionslagen ska revisionsberättelsen innehålla ett uttalande om huruvida stiftelsens bokslut och verksamhetsberättelse ger *de uppgifter om stiftelsens verksamhet under räkenskapsperioden som är väsentliga för bedömningen av om stadgebestämmelserna om stiftelsens ändamål och verksamhetsformer har följts* och huruvida de arvoden och ersättningar som stiftelsen, dess dottersammanslutningar och dess dotterstiftelser har betalat till ledamöterna i stiftelsens organ ska anses vara sedvanliga.

3—5 §
(Som i RP)

5 kap.

Bokslut och verksamhetsberättelse1—3 §
(Som i RP)

4 §

Koncernbokslut

(1 mom. som i RP)

En stiftelse som är moderstiftelse i en koncern ska alltid upprätta ett koncernbokslut. *Ett dotterföretags bokslut behöver dock inte sammanställas med koncernbokslutet, om en sammanställning inte behövs för att ge riktiga och tillräckliga uppgifter om stiftelsens verksamhet och ekonomiska ställning med hänsyn till denna lags bestämmelser om stiftelsens ändamål och verksamhet.*

5—7 §
(Som i RP)

6 kap.

Ändring av stadgarna1—5 §
(Som i RP)

AVDELNING III

Påföljder och rättsskydd

7 kap.

Klander av beslut

1 §

Klander av beslut

Stiftelsens förvaltningsråd, förvaltningsrådsledamöter, styrelse, styrelseledamöter och stiftare kan genom talan mot stiftelsen klandra ett beslut av förvaltningsrådet och styrelsen, om

1) procedurbestämmelserna i denna lag eller i *stiftelsens stadgar* inte har iakttagits vid behandlingen av ett ärende och felet har kunnat påverka beslutets innehåll, eller
(2 punkten som i RP)
(2—5 mom. som i RP)

2 och 3 §
(Som i RP)

8 kap.

Skadestånd1—7 §
(Som i RP)

9 kap.

Avgörande av tvister1—4 §
(Som i RP)

10 kap.

Straffbestämmelser1 och 2 §
(Som i RP)

AVDELNING IV

Fusion och upplösning

11 kap.

Fusion1—7 §
(Som i RP)

8 §

Kallelse på borgenärerna

(1 mom. som i RP)

Efter det att fusionsplanen har registrerats ska registermyndigheten utan dröjsmål utfärda en kallelse på de borgenärer som avses i 1 mom., där det nämns att de har rätt att motsätta sig fusionen genom att skriftligen anmäla detta till registermyndigheten senast den dag som nämns i kallelsen. Registermyndigheten ska *på tjänstens vägnar* publicera kallelsen i den officiella tidningen senast *tre månader* före den utsatta dagen och *likaså på tjänstens vägnar* registrera kallelsen (*utesl.*). Registermyndigheten ska före kallelsen på borgenärerna underrätta de i fusionen deltagande stiftelserna om kallelsen samt om den ovan nämnda föreskrivna tiden.

(3 mom. som i RP)

9—14 §
(Som i RP)

12 kap.

Upplösning av stiftelse1—13 §
(Som i RP)

14 §

Betalning av skulder, skifte av egendom och klander av skifte

(1 mom. som i RP)

Tillgångarna i en stiftelse som ska upplösas får överlåtas till en närstående enligt 1 kap. 8 § endast om mottagaren är en offentlig sammanslutning som är stiftare av stiftelsen eller en stiftelse, förening eller annan sammanslutning som är stiftare av stiftelsen och vars ägare, medlemmar eller andra förmånstagare inte har rätt till sammanslutningens eller stiftelsens tillgångar. Likvidatorerna ska göra upp ett förslag om en sådan användning av tillgångarna för ett i stiftelsens stadgar angivet ändamål eller, om detta inte är möjligt, för att främja något ändamål med nära anknytning till stiftelsens ändamål. Likvidatorernas förslag ska fastställas av registermyndigheten.

(3—5 mom. som i RP)

15—24 §
(Som i RP)

AVDELNING V

Tillsyn och stiftelseregister

13 kap.

Stiftelseregister1—4 §
(Som i RP)

5 §

Förutsättningar för registrering

(1 och 2 mom. som i RP)

Om två eller flera anmälningar samtidigt är anhängiga och stiftelserna har tagit samma namn, har den stiftelse förtur till namnet vars anmälan gjorts först. Under den tid ett beslut om förhandsgranskning av en stiftelses stadgar gäller, får för en annan stiftelse inte registreras ett namn som inte klart skiljer sig från det namn som ingår i de förhandsgranskade stadgarna, om den andra stiftelsens anmälan har gjorts efter det att förhandsgranskningsbeslutet gavs.

6—20 §
(Som i RP)

21 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut av registermyndigheten genom vilket registrering vägrats får sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i lagen om Patent- och registerstyrelsen (578/2013). *Ändring får dock inte sökas genom besvär i beslut som innebär att förhandsgranskning enligt 20 § inte företas.*

22 och 23 §
(Som i RP)

14 kap.

Tillsyn över stiftelser

1—11 §
(Som i RP)

12 §

Upplösning av stiftelse

(1—4 mom. som i RP)

Genom beslutet om att utse likvidatorer upphör förvaltningsrådets, (*utesl.*) styrelsens och *verkställande direktörens* behörighet i stiftelsen och genom beslutet återkallas de rättigheter att företräda stiftelsen som enligt 3 kap. 23 § har getts en namngiven person, om inte annat framgår av beslutet.

(6 mom. som i RP)

13 §
(Som i RP)

14 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

(1 mom. som i RP)

Registermyndigheten kan trots sekretessbestämmelserna lämna ut *behövlig information* till förundersökningsmyndigheten och åklagaren för *skötseln av deras uppgifter*, samt till domstolen för handläggning av ett ärende som gäller stiftelsen.

15 och 16 §
(Som i RP)

AVDELNING VI

Ikraftträdande

15 kap.

Ikraftträdande

1 §
(Som i RP)

2.

Lag**om införande av stiftelselagen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ikraftträdande av stiftelselagen

Stiftelselagen (/), nedan den nya lagen, träder i kraft den 1 december 2015. Genom den nya lagen upphävs lagen om stiftelser (109/1930), nedan den gamla lagen.

(2 och 3 mom. som i RP)

2 och 3 §
(Som i RP)

4 §

Stiftelsens stadgar

I stället för en sådan bestämmelse i stiftelsens stadgar som strider mot den nya lagen ska den nya lagen tillämpas, om inte annat följer av denna lag. En ändring av en mot den nya lagen stri-

dande bestämmelse i stadgarna så att den stämmer överens med den nya lagen ska anmälas för registrering samtidigt som andra ändringar av stadgarna anmäls för registrering, dock inom tre år efter denna lags ikraftträdande. Registermyndigheten kan förena stiftelsens förpliktelse med vite. *Trots det som sägs ovan tolkas en före den nya lagens ikraftträdande registrerad stadgebestämmelse om rätten för en funktionär i stiftelsen att teckna stiftelsens namn så att stiftelsens styrelse med stöd av bestämmelsen kan ge namnteckningsrätt till en person som innehar en i stadgarna föreskriven ställning. En sådan bestämmelse ska ändras så att den stämmer överens med den nya lagen samtidigt som andra ändringar av stadgarna anmäls för registrering.*

(2 och 3 mom. som i RP)

5—16 §
(Som i RP)

4.

Lag**om ändring av 2 § i lagen om företagssanering**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om företagssanering (47/1993) 2 § 1 och 2 mom., *sådana de lyder i lag 1211/2014*, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

(1 mom. som i RP)

Saneringsförfarandet gäller inte
1) kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen (610/2014),
(2 punkten som i RP)
3) bolag, andelslag eller stiftelser i likvidation (*utesl.*),

4) institut som har ställts under resolutionsförvaltning enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014). (Ny 4 punkt)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

13.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011) 10 § 1 mom., sådant det lyder i lag 583/2014, som följer:

10 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen följer och utvärderar genomförandet av

den nya stiftelselagen och hur den fungerar samt ger lagutskottet en utredning i ärendet före utgången av 2018.

Helsingfors den 23 januari 2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Anne Holmlund /saml
vordf. Stefan Wallin /sv
medl. James Hirvisaari /m11
Mikael Jungner /sd
Arja Juvonen /saf
Jaana Pelkonen /saml
Arto Pirttilahti /cent

Kristiina Salonen /sd
Jani Toivola /gröna
Kari Tolvanen /saml
Ari Torniainen /cent
Kaj Turunen /saf
Peter Östman /kd.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Tuokila.